

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

голова Приймальної комісії

prof. І.Є. Цепенда

«17» лютого 2020 р.

П Р О Г Р А М А

фахового вступного випробування для прийому вступників на другий (третій) курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) або на перший курс (зі скороченим терміном навчання) за умови вступу на споріднену спеціальність у межах вакантних місць ліцензованого обсягу з

Менеджмент

(назва конкурсного предмета)

для зарахування на навчання за ступенем бакалавра
за спеціальністю

073 Менеджмент (Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності)
(шифр, спеціальність)

(освітньо-професійна програма «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»)
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліста у 2020 році

Розглянуто та схвалено
на засіданні Приймальної комісії
ДВНЗ “Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”
Протокол № 1 від «17» лютого 2020 р.

Івано-Франківськ — 2020

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з «Менеджменту» є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за ступенем “бакалавра” за спеціальністю 073 Менеджмент (освітньо-професійна програма «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності») при прийомі на навчання на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста до ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” у 2020 році.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для вступного випробування.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «МЕНЕДЖМЕНТ»

Тема 1. Сутність і роль управління та менеджменту. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Сутність категорій “управління” та “менеджмент”. Управлінські відносини як предмет менеджменту. Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління. Менеджери та підприємці — ключові фігури ринкової економіки. Інструменти менеджменту: ієархія; організаційна культура; ринок. Сфери менеджменту: виробництво, фінанси, кадри, нововведення, облік, збут, зовнішньоекономічна діяльність. Існуючі парадигми менеджменту. Особливості менеджменту в економічно розвинених країнах: Північноамериканська модель менеджменту; західноєвропейська модель менеджменту; японська модель менеджменту. Концептуальні моделі сучасного менеджменту. Особливості становлення сучасного менеджменту в Україні.

Тема 2. Закони, закономірності та принципи менеджменту. Закони та

закономірності менеджменту. Вплив об'єктивних економічних законів, законів соціології, психології, кібернетики та інших наук на менеджмент. Система закономірностей менеджменту. Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації. Загальні принципи менеджменту: принцип наукової обґрунтованості; принцип ефективності; принцип оптимальності; принцип постійного вдосконалення процесів та методів менеджменту; принцип плановості; принцип єдності цілей; принцип цілісності системи менеджменту; принцип морального та матеріального стимулювання праці. Принцип гнучкості організаційних структур. Організаційні принципи менеджменту.

Тема 3. Історія розвитку менеджменту. Передумови виникнення науки управління. Класичні теорії менеджменту: школа наукового управління; класична школа управління; школа людських стосунків; школа виробничої демократії; школа поведінкових наук. Особливості сучасної фази розвитку науки менеджменту.

Концепції сучасної науки менеджменту: процесний підхід; системний підхід; ситуативний підхід. Зародження та розвиток наукових досліджень менеджменту в Україні. Напрями наукового формування вітчизняної моделі менеджменту.

Тема 4. Організації як об'єкти управління. Поняття організації. Сутність і основні риси формальної організації. Причини виникнення, принципи функціонування організацій. Складові категорії “організація”. Внутрішнє середовище організації, взаємозв'язок внутрішніх змінних. Зовнішнє середовище організації. Оцінка факторів зовнішнього середовища. Еволюція організації. Концепції життєвого циклу організації. Класифікація виробничо-господарських організацій. Підприємство це виробничо-правова форма виробничо-господарської організації. Види і статус підприємств в Україні.

Тема 5. Функції та технологія менеджменту. Поняття функцій менеджменту. Функції менеджменту як види управлінської діяльності. Функції

організації. Функції та процес менеджменту. Механізм менеджменту. Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту. Мета управлінського процесу, його учасники, предмет, засоби здійснення. Управлінський цикл. Управлінські процедури: вибір варіанта дій; цілевизначення; інформаційне забезпечення; аналітична діяльність; реалізація рішення; зворотний зв'язок. Особливості процесу управління: безперервність; нерівномірність; циклічність; послідовність; мінливість; стійкість.

Тема 6. Планування як загальна функція менеджменту. Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їх взаємозв'язок. Класифікація планів організації. Етапи процесу планування: визначення місії та цілей; оцінка сильних і слабких сторін організації; розроблення стратегії. Базові стратегії. Економіко-організаційний зміст оперативного планування. Загальна характеристика бізнес-планування. Поняття місії в управлінні та класифікація цілей організації. Ієрархічна підпорядкованість, субординація цілей організації. Традиційний процес постановки цілей. Концепція управління за цілями.

Тема 7. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту. Сутність організаційної діяльності та її місце в системі управління. Поняття та складові організаційної діяльності. Командний ланцюжок. Владні повноваження, обов'язки, відповідальність. Норма керованості. Централізація та децентралізація. Процес делегування повноважень та відповідальності. Департаменталізація: функціональна; продуктова; географічна; за процесами; за клієнтами. Команди з перехресними функціями. Взаємодія та взаємовплив структур організації. Сутність організаційної структури управління та її роль в досягненні мети. Елементи структури. Характеристика основних видів організаційних структур управління. Лінійні і функціональні організаційні структури управління. Комбіновані структури управління: лінійно-функціональна; лінійно-штабна; дивізіональна; матрична. Функціональний підхід до формування організаційних структур менеджменту. Цільовий підхід

до формування організаційних структур.

Тема 8. Мотивація як загальна функція менеджменту. Поняття мотивації як функції менеджменту. Теорії мотивації: теорії змісту (теорія потреб А. Маслоу, двочинникова теорія Ф. Герцберга, теорії Х та Y Д. Мак-Грегора) та теорії процесів (теорія очікувань, теорія справедливості, теорія визначення цілей). Мотиваційні засоби менеджера. Оплата праці як основний чинник мотивування продуктивності праці. Оплата праці: заробітна плата; система винагород та премій. Сучасні системи та форми стимулювання праці. Методи соціального впливу та морального стимулювання.

Тема 9. Контролювання як загальна функція менеджменту. Поняття контролю та його місце в системі управління. Завдання контролю: пристосування до зміни середовища; обмеження нагромадження помилок; долання складних організаційних проблем; мінімізація витрат. Типи контролю: сфери контролю; рівні контролю; відповіальність за контроль. Етапи контролювання: затвердження стандартів; оцінка виконання; порівняння показників виконання за стандартами; коригування. Види управлінського контролю. Рівні операційного контролю: попередній контроль; поточний контроль; підсумковий контроль. Фінансовий контроль. Системи контролювання: внутріфірмове; незалежне; державне регулювання.

Тема 10. Методи менеджменту. Загальні особливості методів менеджменту. Класифікація методів менеджменту. Взаємозв'язок функцій та методів менеджменту. Економічні методи менеджменту. Організаційно-роздорядчі методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту. Методи менеджменту як результат виконання функцій менеджменту.

Тема 11. Управлінські рішення. Сутність управлінських рішень. Типи управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень: ухвалення рішень за умов визначеності; ухвалення рішень в умовах ризику; ухвалення рішень за умов невизначеності. Етапи раціонального ухвалення управлінського рішення: виявлення та визначення ситуації, що потребує вирішення; визначення варіантів; оцінка варіантів; вибір оптимального

варіанта; впровадження обраного варіанта; оцінка результатів. Поведінкові аспекти ухвалення управлінського рішення. Адміністративна модель ухвалення рішення. Політичні чинники в ухваленні рішення. Етика й ухвалення управлінського рішення. Групове ухвалення рішення в організаціях. Форми групового ухвалення рішення.

Тема 12. Інформація і комунікації в менеджменті. Інформація, її види та роль в менеджменті. Класифікація інформації. Вимоги, які пред'являються до інформації. Поняття і роль комунікацій. Різновиди «внутрішніх» та «зовнішніх» комунікацій. Перешкоди в комунікаціях. Зворотній зв'язок у процесі комунікації. Засоби комунікацій, їх переваги та недоліки. Комунікаційний процес, елементи та етапи процесу.

Тема 13. Керівництво та лідерство. Поняття та загальна характеристика керівництва, місце і роль керівника в системі управління. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Основні фактори та визначальні аспекти керівництва. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Влада як елемент примушенння. Форми впливу та влади (влада, заснована на примусі, влада, в основі якої лежить винагорода, законна влада, еталонна влада, влада експерта). Сутність і основи лідерства. Зміст поняття лідерства в управлінні організацією. Типологія лідерів. Фактори та передумови формування стилів керівництва. Характеристика та класифікація стилів керівництва.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні рекомендовані джерела

1. Дафт Р. Л. Менеджмент / Р. Л. Дафт. – [6-е изд.]. – СПб.: Питер, 2004. – 864 с.
2. Менеджмент: навч. посіб. / [Г. Є. Мошек, М.М. Ковальчук, Ю. В. Поканевич, та ін.]; за заг. ред. Г. Є. Мошека. – К.: Ліра-К, 2015. – 550 с.
3. Мескон М. Основы менеджмента / М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури; пер. с англ. – М.: Дело, 2002. – 704 с.
4. Мостенська Т.Л. Менеджмент: підручник / Т.Л. Мостенська, В.О. Новак, М.Г. Луцький, М.А. Міненко. – К.: Сузір'я, 2012. – 690 с.

5. Осовська Г.В. Менеджмент: підручник / Г.В. Осовська, О.А. Осовський. – [4-е вид., перер. і доп.]. – К.: Кондор-Видавництво, 2015. – 563 с.
6. Федоренко В.Г. Менеджмент: підручник / В.Г. Федоренко. – [3-те вид., перер. і доп.]. – К.: Алерта, 2015. – 492 с.

Додаткові рекомендовані джерела

7. Менеджмент: теорія і практика: навч. посіб. / [А.А. Мазаракі, Г.Є. Мошек, Л.А. Гомба та ін.]. – К. : Атіка, 2007. – 564 с.
8. Новак В.О. Інформаційне забезпечення менеджменту: навч. посіб. / В.О. Новак, Л. Г. Макаренко, М.Г. Луцький. – К.: Кондор, 2007. – 462 с.
9. Рульєв В.А. Менеджмент: навч. посіб. / В.А. Рульєв, С.О. Гуткевич. – К.: Центр учебової літератури, 2011. – 312 с.
10. Стадник В.В. Менеджмент: підручник / В.В. Стадник, М.А. Йохна. – К.: Академвид., 2007. – 471 с.
11. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: підручник / Ф.І. Хміль. – К.: Академвидав, 2007. – 576 с.

«МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Міжнародні економічні відносини». Предмет вивчення курсу «МЕВ», його місце серед інших економічних дисциплін, структура і логіка викладання. Значення в підготовці спеціалістів. Мета, завдання і нові підходи до вивчення курсу, його інформаційно-методичне забезпечення. МЕВ як економічна категорія. Сутність МЕВ, їх значення, об'єктивна основа і передумови розвитку .

Рівні розвитку МЕВ: функціональні, економічні, територіальні, за суб'єктами діяльності. Види та форми МЕВ, їх взаємозв'язок.

Тема 2. Світове господарство та особливості його розвитку. Світове господарство: сутність, елементи і суб'єкти, формування, фактори розвитку. Міжнародна господарча взаємодія. Якісний і кількісний аспекти розвитку СГ. Головні тенденції формування СГ, рівні і цикли його розвитку. Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу та їх типологія. Регіональний

принцип групування і головні регіональні групи країн світу. Соціально-економічний принцип систематизації країн світу. Місце окремих угруповань країн у СГ і МЕВ. Провідне значення промислово розвинутих країн. Проблема ліквідації економічної відсталості і неоколоніальної залежності країн, що розвиваються, особливості їх МЕВ. Реалізація Нового Міжнародного економічного порядку (НМЕП), як концепція перебудови МЕВ. Нові індустриальні країни. Країни з переходною економікою: вихідні умови формування, моделі розвитку. Проблеми інтеграції у світове господарство країн з переходною економікою, зміни у розвитку їх МЕВ. Проблеми інтеграції України у СГ.

Тема 3. Еволюційні періоди формування МЕВ. Доколоніальний період розвитку МЕВ. Зародження та розвиток міжобщинних господарських зв'язків. Міжнародні торговельні зв'язки стародавнього світу. Міжнародні економічні відносини епохи Середньовіччя. Зовнішньоторговельні відносини при феодалізмі. Зовнішньоекономічні зв'язки Київської Русі та Гетьманської держави. Зовнішньоекономічні зв'язки країн Сходу - Китаю, країн Південних морів, Середньої та Центральної Азії, Арабського Сходу. Колоніальний період формування МЕВ. Епоха Великих географічних відкриттів та їх вплив на розвиток МЕВ. МЕВ в умовах становлення індустриальної цивілізації. Зовнішня торгівля у період первісного нагромадження капіталу. МЕВ у міжвоєнний період. Новий (неоколоніальний) період розвитку всесвітніх економічних зв'язків. Світогосподарські зв'язки в найновіший період. Зростання єдності світового господарства. Сучасні проблеми розвитку МЕВ.

Тема 4. Середовище міжнародних економічних відносин. Поняття середовища МЕВ, його структура і особливості. Природно-географічне середовище, основні його складові впливу на розвиток МЕВ. Економічне середовище формування МЕВ, стан ринкових відносин країн і особливості їх взаємовідносин. Економічні регулятори МЕВ. Політико-правове середовище. Особливості взаємодії політики і економіки в МЕВ. Політичні інтереси країн та регіонів. Політична стабільність і політичні ризики. Міжнародний тероризм як

фактор формування політичного середовища. Правові регулятори МЕВ. Соціально-культурне середовище і його значення в розвитку МЕВ. Інфраструктура сучасних МЕВ. Роль транспорту і інформаційно-комунікаційних систем в розвитку МЕВ.

Тема 5. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва. Система міжнародного поділу праці (МПП) та основні тенденції і розвитку у сучасних умовах. МПП - вихідна основа розвитку СГ і МЕВ. МПП як форма прояву суспільного поділу праці. Етапи розвитку МПП. Фактори поглиблення МПП. Вплив технологічної революції на МПП. Головні організаційно-економічні форми втілення. МПП. Система міжнародного поділу праці та основні тенденції його розвитку. Міжнародна спеціалізація виробництва. Міжнародне виробничє кооперування. Проблеми і передумови участі України в МПП.

Тема 6. Міжнародна торгівля як провідна форма МЕВ. Зростання ролі міжнародної торгівлі (МТ) на сучасному етапі. МТ - найвизначальніша форма МЕВ. Основні фактори зростання міжнародного товарообігу особливості розвитку МТ. Вплив НТР на структуру міжнародної торгівлі. Зміни в товарній структурі МТ. Стандартизація товарів на світовому ринку. Міжнародні товарні номенклатури. Штрихові коди. Міжнародна асоціація товарної нумерації в Європі EAN International. Асоціація «EAN - Україна». Регіональна структура (географічний розподіл) МТ. Структура світового товарообігу за соціально-економічними угрупованнями країн. Головні причини і наслідки збільшення взаємної торгівлі промислово розвинутих країн. Роль країн, що розвиваються в МТ. Місце нових індустріальних країн (НІК) у світовій торгівлі. Країни з перехідною економікою в МТ. Проблеми реструктуризації зовнішньої торгівлі нових незалежних держав (ННД). Монополізація світової торгівлі. Діяльність ТНК і конкурентна боротьба на світовому ринку. Види товарних ринків за ступенем монополізації. Закритий і відкритий сектори світового ринку. їх особливості. Кон'юнктура товарних ринків - сутність, фактори формування і розвитку, система показників вивчення і основні форми проявлення. Види і форми МТ. Зустрічна торгівля. Міжнародні торги (тендери). Міжнародні

ярмарки і виставки. Міжнародні аукціони. Особливості біржової торгівлі, її еволюція, організація і функції. Біржові товари. Найбільші міжнародні товарні біржі, їх вплив на міжнародну торгівлю. Види біржових угод. Консигнаційна торгівля. Особливості розвитку зовнішньоторговельної політики держав. Протекціонізм і лібералізація торгівлі. Засоби зовнішньоторговельної політики. Прояви дискримінації в МТ. Регіональне торговельне співробітництво.

Регулювання міжнародних торговельних відносин. Діяльність міжнародних торгових організацій. ГАТТ (Генеральна уода щодо тарифів і торгівлі) та ЮНКТАД (Конференція ООН з питань торгівлі й розвитку). Перетворення ГАТТ у Світову організацію торгівлі (СОТ). Реорганізація КОКОМ (Координаційна Рада з експортного контролю). Значення торгових договорів і угод у сучасних умовах. Діяльність Міжнародної торгової палати. Передумови і особливості участі України в МТ.

Тема 7. Міжнародні економічні відносини у сфері послуг. Значення світового ринку послуг, передумови його формування. Специфічні риси міжнародної торгівлі послугами, її динаміка, структура і географічні напрямки. Міжнародні інженірингові послуги, Міжнародний консалтинг, Міжнародні телекомунікаційні, фінансові, страхові послуги. Туристичні послуги на світовому ринку. Фактори розвитку міжнародного туризму. Франчайзинг в системі міжнародних послуг. Франчайз «торгова марка». Регулювання умов використання товарних знаків. Мадридська уода про їх міжнародну реєстрацію. Міжнародний лізинг, його види. Лізинг за терміном оренди. Особливості рейтингу. Головні країни-експортери лізингових послуг. Значення міжнародного лізингу. Регулювання МЕВ у сфері послуг. Роль та механізми регулювання міжнародної торгівлі послугами у форматі ГАТС. Україна на міжнародному ринку послуг.

Тема 8. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво. Загальні передумови розвитку міжнародної інвестиційної та виробничої діяльності. Міжнародний рух капіталу. Інвестиційний клімат. Види зарубіжних інвестицій, їх масштаби. Зміни питомої ваги головних економічних

центрів у вивозі капіталів. Основні потоки міжнародного капіталообміну. Особливості регулювання руху капіталу, вплив ТНК на його переміщення. Вивіз капіталу, як фактор інтенсифікації міжнародної інвестиційної і виробничої діяльності. Іноземні інвестиції в економіці України. ТНК - головні суб'єкти міжнародної виробничої та інвестиційної діяльності, їх суттєвість і еволюція, сучасна стратегія. Типи монопольних об'єднань. Роль внутрішнього корпораційного обміну. Протиріччя між ТНК і національно-державною формою політичної організації суспільства. Регулювання діяльності ТНК. Спільні підприємства (СП). Передумови і особливості розвитку спільногопідприємництва. Організаційно-правові і економічні форми створення і функціонування СП. Масштаби, рівень і динаміка розвитку СП. Вільні економічні зони. Класифікація ВЕЗ, особливості функціонування. Діяльність ВЕЗ в різних країнах.

Передумови розвитку міжнародної підприємницької діяльності її Україні.

Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності: суть, цілі, інструменти.

Тема 9. Міжнародна міграція робочої сили. Поняття міжнародної міграції робочої сили, її економічна природа, рушійні сили і етапи розвитку. Масштаби, форми і основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів. Види міжнародної міграції. Міжнародний ринок спеціалістів високої кваліфікації ("золотих комірців") і проблема «відпливу умів». Роль НТР у розвитку міграції робочої сили, наукових і інженерно-технічних кадрів. Соціально-економічні наслідки міжнародної трудової міграції. Міжнародна міграція робочої сили і платіжні баланси країн. Загальні закономірності створення світового ринку робочої сили, головні регіони і центри її міжнародного тяжіння і експорту. Міжнародні монополії і ринок праці. Форми і засоби експлуатації робочих-іммігрантів. Вплив міжнародної економічної інтеграції на інтернаціоналізацію ринку праці. Державне і міжнародне регулювання трудової міграції. Міжнародна організація праці (МОП) і її роль у вирішенні питань безробіття і захисту прав трудящих. Програми стимулювання

еластичності ринку праці і забезпечення зайнятості населення. Гнучкість ринку праці. Проблеми трудової міграції і ринку робочої сили в Україні.

Тема 10. Міжнародний науково-технічний обмін. Передумови науково-технічного співробітництва (НТС). НТС як форма МЕВ. Традиційні і нові форми НТС країн світу. Вплив НТР на розвиток міжнародного НТС. Міжнародний рух технологій та механізм їх передачі. Сумісні наукові дослідження. Міжнародні науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР). Обмін науково-технічними досягненнями і досвідом. Взаємні консультації з основних питань НТС. Розробка науково-технічних прогнозів. Співробітництво в галузі науково-технічної інформації, винахідництва та патентної справи. Сумісні наукові дослідження щодо захисту навколошнього середовища, у медицині, освоєнні космосу і Світового океану. Напрями НТС - електронізація господарства, його автоматизація, роботизація, нові види конструкційних матеріалів, біотехнологій, атомна енергетика та ін. Комерційний зміст науково-технічних відносин. Розвиток торгівлі ліцензіями і ноу-хау. Захист інтелектуальної власності. Інтернаціоналізація НТС. Міжнародні науково-технічні програми. Проблеми НТС в діалозі «Схід-Захід». Перспективи включення науково-технічного потенціалу України в міжнародні науково-технічні зв'язки.

Тема 11. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини. Національні, міжнародні і світова валютні системи, їх сутність і елементи. Поняття валюти і її види. Конвертованість валют. Валютний курс, його види. Валютний паритет. Крос-курс. Основні валютні операції. Котирування валют.

Еволюція світової валютної системи. Переход від золотого стандарту до вільного курсу. Паризька, Генуезька, Бреттон-Вудська і Ямайська валютні системи. Європейська валютна система. Валютно-фінансова система країн ЄС. Сутність валютно-фінансових відносин і механізм міжнародних розрахунків. Платіжний і розрахунковий баланси, їх структура. Баланс міжнародної

заборгованості, її види. Нестабільність міжнародних розрахунків і основні проблеми платіжних балансів країн світу.

Тема 12. Міжнародні кредитні відносини. Міжнародний кредит, його роль у світовій економіці, функції у сфері зовнішньоекономічних зв'язків. Сутність міжнародних кредитних відносин. Основні види кредитних угод. Умови надання кредитів. Кредитні міжбанківські ставки. Класифікація кредитів. Міжнародний рух капіталу як форма МЕВ. Різновиди формування і розвиток світового ринку позичкових капіталів (СРПК), його функції. Різновидність операцій на СРПК. Світовий грошовий ринок і ринок цінних паперів. Операції сек'ютеризації. Сутність та особливості розвитку євроринку. Євровалюта. Фактори розвитку євроринку та його сектори. Міжнародні фінансові центри, передумови їх функціонування. Податкові гавані. Офшорні зони. Валютна і інституціональна структура СРПК. Система СВІФТ. Регіональні зміни у сфері зовнішніх позичань. Проблема заборгованості і значення іноземних кредитів для економічного розвитку України.

Тема 13. Міжнародна економічна інтеграція. МЕІ - закономірність розвитку СГ і МЕВ .Сутність, цілі і значення МЕІ, основні риси. Передумови і фактори розвитку МЕІ як якісно нового рівня МЕВ. Головні учасники і організатори процесу МЕІ, його сучасні особливості. Форми МЕІ. Етапи формування міжнародних економічних інтеграційних угруповань. Регіональний характер МЕІ як її особливість. Регіональні інтеграційні об'єднання економічно розвинутих країн. Об'єктивні передумови, політичні і економічні цілі, основні етапи розвитку Західноєвропейської економічної інтеграції. Єдність економічної системи країн ЄС. Особливості розвитку аграрної сфери. Створення західноєвропейської моделі єдиного промислового і науково-технічного розвитку. Єдина науково-технічна політика. Європейська валютна система. Інституціональна структура і політико-правові механізми ЄС. Політика ЄС відносно третіх країн та їх угруповань. Проблеми подальшого розширення ЄС. Україна і ЄС. Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ). ЄС - ЄАВТ. Північноамериканська економічна інтеграція. Формування

північноамериканської зони вільної торгівлі (НАФТА). США у світових інтеграційних процесах. Глобальна політика США щодо процесів європейської економічної інтеграції. Особливості економічних відносин з країнами АТР. Особливості економічної інтеграції країн Латинської Америки. Розвиток регіональних і субрегіональних інтеграційних угруповань. Латиноамериканська асоціація Інтеграції (ЛААІ). Андська група. Центральноамериканський спільний ринок (ЦАСР). Співробітництво Карибського басейну (КАРІКОМ). Латиноамериканська економічна система (ЛАЕС). Спільний ринок країн Південного конусу (МЕРКОСУР). Проблеми розвитку регіонального економічного співробітництва в Африці. Основні економічні угруповання країн Африки. Економічне співробітництво західноафриканських держав (ЕКОВАС). Митний і економічний союз Центральної Африки (ЮДЕАК), його трансформація у економічний і валютний союз Центральної Африки (ЕВСЦА). Спільний ринок країн Магрібу. Спільний ринок Східної і Південної Африки (КОМЕСА). Співробітництво розвитку Півдня Африки (САДК). Проблеми формування Африканського економічного співробітництва (АФЕС). Особливості розвитку економічної інтеграції в країнах Азії. Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН). Асоціація регіонального співробітництва Південної Азії (СААРК). Азіатсько-Тихookeанське економічне співробітництво (АТЕС). Рада співробітництва арабських держав Перської Затоки (РСАДПЗ). Проблеми розвитку економічної інтеграції в східноєвропейських країнах в нових умовах переходу до ринкової економіки, створення нової моделі економічної інтеграції. Східноєвропейське співробітництво і вільна торгівля (СЕВТ). Вишеградська група. Центральноєвропейська асоціація вільної торгівлі (ЦЕФТА). «Карпатський єврорегіон». Чорноморське економічне співтовариство. Економічний союз країн СНД. Центральноазіатське економічне співробітництво (ЦАЕС). Євразійське економічне співробітництво (ЄврАЗЕС). Україна і інтеграційні угруповання країн.

Тема 14. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні міжнародних економічних відносин. Поняття «міжнародні економічні організації» (МЕО). Роль МЕО в системі МЕВ. МЕО як проява тенденції багатостороннього економічного співробітництва. Головні функції, принципи і методи діяльності МЕО, механізм управління, фінансові кошти. Участь країн у МЕО як одна з форм реалізації їх суверенітету. Сучасна система МЕО, їх класифікація. Економічна діяльність ООН, її рівні. Система головних органів ООН. Генеральна Асамблея. Економічна і соціальна рада ООН (ЕКОСОР). Програми ООН. Регіональні комісії ООН з соціальних і економічних питань. МЕО поза системою ООН. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР). «Велика сімка». Група десяти «Паризький клуб». Міждержавні загальноекономічні і політичні організації країн, що розвиваються. Організація американських держав (ОАД). Організація африканської єдності (ОАЄ). Організація ісламська конференція (ОІК). Ліга арабських держав (ЛАД). Міждержавні галузеві організації. Організація держав-експортерів нафти (ОПЕК) та її арабська група (ОАПЕК). Рада з нафти (АСКОПЕ). Асоціація судновласників (ФАСАЗ). Асоціація вантажовідправників. Міждержавні організації в галузі сільського господарства (щодо кофе, какао, бананів, цукру та ін.), в галузі промисловості та будівництва (щодо заліза і сталі, бокситів, олова, міді та ін.). Міжнародні об'єднання підприємців. Україна і міжнародні економічні організації.

Тема 15. Проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків. Необхідність і значення інтеграції України до СГ і МЕВ. Передумови входження України до світового економічного простору. Проблеми економічної безпеки. Трансформація структури зовнішньої торгівлі. Реалізація конкурентних переваг. Стабілізація виробництва та його структурна перебудова, залучення іноземних інвестицій. Створення конкурентного середовища. Досягнення експортно-імпортної збалансованості. Зменшення рівня бартерного обміну. Національні економічні інтереси України у сфері МЕВ: регіональні, субрегіональні і локальні. Головні напрями розвитку МЕВ:

розвиток двосторонніх міжнародних відносин, розширення участі у європейському регіональному співробітництві, співробітництво в межах СНД. членство в міжнародних організаціях. Пріоритети України в регіональному співробітництві. Проблеми співробітництва з ЄС. Нові регіональні напрями зовнішньоекономічних зв'язків України. Приєднання України до СОТ як довгостроковий фактор стабільного розвитку.

Тема 16. Економічна єдність світу і глобальні проблеми МЕВ.

Формування економічної єдності світу. Поглиблення інтернаціоналізації СГ. Роль НТР в зближенні якісних характеристик сучасного виробництва. Дематеріалізація і інтелектуалізація виробництва, зміна моделі економічного розвитку. Глобалізація економічного розвитку і роль МЕВ в установленні зв'язків національних економік зі світовим господарством і у формуванні елементів глобальної економіки. Світова економічна рівновага, механізм її регулювання. Рушійні сили і особливості сучасної економічної глобалізації, її головні форми. Моделі економічного розвитку. Транснаціоналізація світової економіки. Глобальні інвестиційні цикли. Глобальні проблеми СГ і МЕВ. Міжнародні економічні аспекти вирішення екологічних проблем. Шляхи розв'язання глобальної продовольчої проблеми. Глобальна ресурсоенергетична проблема. Безпека світової економіки. Координація міжнародної економічної політики.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балабанов К. В. Міжнародна економіка : навч. посіб. / К. В. Балабанов, О. В. Булатова, Ю. І. Чентуков. – Донецьк : Ноулідж, Донец. відділ., 2012. – 442 с.
2. Бахчеванова Н. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / Н. В. Бахчеванова, С. М. Макуха ; за заг. ред. проф. А. П. Голікова. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. – 403 с.
3. Бестужева С. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / С. В. Бестужева. – Х. : ХНЕУ, 2009. – 384 с.

4. Боднар І. Р. Міжнародна економіка : навч. посіб. для самост. вивчення курсу / І. Р. Боднар. – Л. : Вид-во ЛКА, 2009. – 336 с.
- 5.Васюренко В. О. Міжнародна економіка : конспект лекцій / В. О. Васюренко. – Х. : Вид-во ХНЕУ, 2011. – 86 с.
6. Волоснікова Н. М. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. для студ. менедж. спец. / Н. М. Волоснікова, С. О. Клімова ; за ред. проф. С. І. Архіреєва. – Х. : НТУ «ХПІ», 2010. – 271 с.
7. Герасимчук В. Г. Міжнародна економіка : навч. посіб. / В. Г. Герасимчук, С. В. Войтко. – К. : Знання, 2009. – 302 с.
8. Григор'єв Г. С. Міжнародна економіка : конспект лекцій / Г. С. Григор'єв, С. О. Переверзева. – К. : НАУ, 2006. – 72 с.
- 9.Дахно І. І. Міжнародна економіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. І. Дахно. – К. : МАУП, 2007. – 248 с.
10. Єфремов В. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / В. В. Єфремов. – Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2006. – 80 с.
- 11.Задоя А. А. Международная экономика : слайд-конспект / А. А. Задоя, А. С. Магдич. – Днепропетровск : ДУЭП, 2006. – 148 с.
- 12.Іларіонова Н. М. Міжнародна економіка : навч. посіб. (для слухачів магіст. прогр. «Бізнес-адміністрування») / Н. М. Іларіонова. – К. : Ун-т економіки та права «КРОК», 2011. – 127 с.
- 13.Карпенко С. В. Міжнародна економіка : навч. посіб. для дистанц. навч. / С. В. Карпенко, О. А. Карпенко. – К. : Ун-т «Україна», 2007. – 252 с.
- 14.Козик В. В. Міжнародні економічні відносини : навч.посіб. / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. – К. : Знання, 2011. – 470 с.
- 15.Колесов В. П. Международная экономика : учеб. для студ. вузов, обуч. по экон. спец. / В. П. Колесов, М. В. Кулаков. – М. : ИНФРА-М, 2009. – 473 с.
- 16.Липов В. В. Міжнародна економіка : структурно-цивілізаційні основи розвитку: навч. посіб. / В. В. Липов. – Х. : ХНЕУ, 2007. – 208 с.

- 17.Міжнародні економічні відносини : аналіз стану, реалії і проблеми: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г. А. Семенов, А. Г. Семенов, В. В. Томарева, Л. О. Жилінська. – Запоріжжя : Класич. приват. ун-т, 2010. – 214 с.
- 18.Моцок В. І. Світова економіка та міжнародні економічні відносини : навч.- метод. комплекс / В. І. Моцок. – Чернівці : Рута, 2008. – 59 с.
- 19.Негода А. В. Міжнародні економічні відносини : тестові завдання / А. В. Негода. – К., 2008. – 67 с.
20. Передрій О. С. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / О. С. Передрій. – К. : Знання, 2008. – 264 с.
- 21.Пуригіна О. Г. Міжнародні економічні конфлікти : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. Г. Пуригіна. – К. : ЦУЛ, 2008. – 280 с.
- 22.Романчиков В. І. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. І. Романчиков, І. О. Романенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2008. – 256 с.
- 23.Румянцев А. П. Міжнародна економіка : практикум: навч. посіб. / А. П. Румянцев, Ю. О. Коваленко. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 295 с.
- 24.Савельєв Є. В. Міжнародна економіка : підруч. / Є. В. Савельєв. – К. : Знання, 2008. – 622 с.
- 25.Філіпенко А. С. Міжнародні економічні відносини: теорія : підруч. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. / А. С. Філіпенко. – К. : Либідь, 2008. – 408 с.
- 26.Шевченко А. Н. Международная экономика : практикум для студ. экон. специальностей заоч. формы обучения, слушателей системы последиплом. образования / А. Н. Шевченко, В. Б. Мишура. – Краматорск : ДГМА, 2011. – 139 с.
- 27.Шевченко О. М. Практикум з курсу «Міжнародна економіка» : навч. посіб. для студ. екон. спец. ВНЗ / О. М. Шевченко. – Краматорськ : ДДМА, 2007. – 263 с.
- 28.Шевченко О. О. Міжнародна економіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. О. Шевченко. – Краматорськ : ДДМА, 2012.– 375 с.

29.Шевченко О. О. Міжнародна економіка : навч. посіб. до самост. вивч. дисципліни (для студ. екон. спец. ден. форми навч.) / О. О. Шевченко. – Краматорськ : ДДМА, 2010. – 180 с.

30.Шевчук В. О. Міжнародна економіка: теорія і практика : підруч. / В. О. Шевчук. – К. : Знання, 2008. – 663 с.

31.Шибаева Н. В. Международная экономика : учеб. пособ. для студ. экон. спец. / Н. В. Шибаева, Я. А. Максименко. – Х. : НТУ«ХПИ», 2007. – 176 с.

ДОДАТКОВА

1. Глобалізація і безпека розвитку : монографія / О. Г. Білорус, Д. Г. Лук'яненко [та ін.]. – К. : КНЕУ, 2001.

2. Дэниелс Д. Международный бизнес: внешняя среда и деловые операции ; пер. с англ. / Джон Д. Дэниелс, Ли Х. Радеба. – М. : Дело ЛТД, 1994. – 784 с.

3. Економіка зарубіжних країн : підручник. – 2-ге вид. / А. С. Філіпенко, В. А. Вергун, І. В. Бураківський [та ін.]. – К. : Либідь, 1998.

4. Кордон М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України : навчальний посібник / М. В. Кордон. – 2-ге вид. – К. : ЦУЛ, 2010. – 172 с.

29.

5. Лук'яненко Д. Г. Економічна інтеграція та глобальні проблеми сучасності :навчально-методичний посібник / Д. Г. Лук'яненко. – К. : КНЕУ, 2005. – 206 с.

6. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения : учебник / под ред. Л. Н. Красавиной. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Финансы и статистика, 2007. –576 с.

7. Чужиков В. І. Економіка зарубіжних країн : навчальний посібник / В. І. Чужиков. – К. : КНЕУ, 2005.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Абчук В.А. Азбука менеджмента. – СПб: Союз,1998.

2. Веснин В.Р. Основы менеджмента. – М.: Об-во «Знание» России, 1996.
3. Виноградський М.Д., Виноградська А.М., Шканова О.М. Менеджмент в організації. – Київ, 2002.
4. Виханский О.С., Наумов А.И. Менеджмент. – М.:МГУ, 1995.
5. Герчикова И.Н. Менеджмент. – М.,1997.
6. Гірняк О.М., Лазановський П.П. Менеджмент. Підручник для студентів вищих учибових закладів. – Львів: «Магнолія плюс», 2004.
7. Гріфін Р., Яцура В. Основи менеджменту: Підручник /Наук. ред. В. Яцура, Д. Олесневич. – Львів: БаК, 2001.
8. Глухов В.В. Менеджмент: Учебник. – СПб.: Спеціальна література, 1999.
9. Данчева О.В., Швалб Ю.М. Практична психологія в економіці та бізнесі. – Київ, Лібра, 1998.
10. Крамаренко В.І. Менеджмент. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2003.
11. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основи менеджменту. – К.: Академвидав, 2003.
12. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основи менеджмента. – М.: Дело, 1997.
13. Мошек Г.Є. Основи менеджменту. – К.: Київ. держ. торг.-екон.ун-т., 1998.
14. Стефан П. Основи менеджменту. – Київ, 2002.
15. Сухарський В.С. Менеджмент (загальний з основами спеціального). – Тернопіль, „Астон”, 2004.
16. Тарнавська Н.В., Пушкар Р.М. Менеджмент: теорія і практика. Підручник для вузів. – Тернопіль1997.
17. Хміль Ф.І. Менеджмент. – К.: Вища шк., 2000.
18. Шегда А.В. Менеджмент: Підручник. – К.: Знання, 2004.
19. Адамчук В. В. Экономика и социология труда : учебник / В. В. Адамчук, О. В. Ромашов, М. Е. Сорокина. – М. : Юнити, 2001. – 407 с.

20. Білоконенко В. І. Нормування праці : конспект лекцій для студентів усіх форм навчання. / В. І. Білоконенко. – Х. : ХДЕУ, 2004. – 139 с.
21. Виноградський М. Д. Управління персоналом : навч. посібн. для студентів вищ. навч. закладів / М. Д. Виноградський, А. М. Виногрдаська. – К. : ЦУЛ, 2009. – 500 с.
22. Владимирова Л. П. Экономика труда : учебн. пособ. – 2-е изд., перераб. и доп. / Л. П. Владимирова. – М. : Дашков и Ко, 2002. – 299 с.
23. Грішнова О. А. Економіка праці та соціально-трудові відносини : підручник / О. А. Грішнова. – К. : Знання, 2006. – 559 с.
24. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Вип.1. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 29 грудня 2004 р. № 336.
25. Егоршин А. П. Управление персоналом / А. П. Егошин. – Н. : Новгород : НИМБ, 2003 – 318 с.
26. Калина А. В. Економіка праці: навч. посібн. / А. В. Калина. – К. : МАУП, 2004. – 268 с.
27. Кодекс Законів про працю України (зі змінами та доповненнями). – К. : Атіка, 2002. – 96 с.
28. Крушельницька О. В. Управління персоналом : навч. посібн. для студентів вищ. навч. закладів / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К. : Кондор, 2005. – 304 с.
29. Лепейко Т. І. Управління персоналом в умовах невизначеності (поведінковий підхід) : монографія / Т. І. Лепейко, О. М. Миронова. – Х. : ХНЕУ, 2010 – 234 с.
30. Организация и нормирование труда : учебн. пособ. / под ред. В. В. Адамчука. – М. : Финстатинформ, ЦУПЛ, 2000. – 301 с.
31. Пилипенко С. М. Економіка праці : навч. посібн. / А. А. Пилипенко, С. М. Пилипенко. – Х. : ХДЕУ, 2001. – 226 с.
32. Про зайнятість населення. Закони України. Том 1. – К. : Укр. вид. Група ,1999. – С. 252–268.

33. Про колективні договори і угоди. Закони України. Том 6. – К. : Укр. вид. Група , 1996. – С. 5–11.
34. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів). Закони України. Том 15. – К. : Укр. вид. Група, 1999. – С. 33–343.
35. Савельєва В. С. Управління персоналом : навч. посібн. для студентів вищ. навч. закладів / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов. – К. : Про-фесіонал, 2005. – 335 с.
36. Хміль Ф. І. Управління персоналом : підручник / Ф. І. Хміль. – К. : Академвидав, 2006. – 487 с.
37. Багрова I.B., Редіна Н.I., Власюк В.E., Гетьман О.O. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств. Підручник для вузів. К. Центр навчальної літератури, 2004.- 580с.
38. Балабанов И.Т., Балабанов А.И. Внешнеэкономические связи: Учеб. пособие. М. // Финансы й статистика, 1998.-512с.
39. Ващенко В.В. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. // Фінанси України. 2000.- №3 - с 40-47.
40. Дріскол Девід. Д. МВФ та світовий банк: чим відрізняються ці організації. // Фондовий ринок. 1999.-№ 16-с.34-39.
41. Зовнішньоекономічна діяльність: Консультації. Нормативна база. Методичний посібник. Дн-ськ. Баланс-Клуб. 1999.- 110 с.
42. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб- 4-те вид. К - Знання - Прес, 2003. - 406 с.
43. Основи митного законодавства України. Питання теорії та практики зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник. К. ЗАТ “Август”, 2001. - 422 с.
44. Українська класифікація товарів ЗЕД: Вид.офіційне / Державний класифікатор України. К. Держстандарт України, 1998
45. Сухарський В.С. Зовнішньоекономічна діяльність і організація, технологія, практика управління. Тернопіль. Видавництво Астон; 2006. – 528

46. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник- К. : центр навчальної літератури., 2004 – 384с
47. Румянцев А.П., Румянцев Н.С. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник- К.: центр навчальної літератури., 2004. – 377с.
48. Торгова Л.В., Хитра О.В. Основи зовнішньоекономічної діяльності. Навчально-методичний посібник. – Львів .Новий світ – 2000, 2006 – 512с.
49. 1.Лелюк В.А. Менеджмент операционных систем. Анализ и развитие: Учебное пособие. – Харьков, ХНАГХ, 2007. – 156 с.
50. Гэлловэй Л. Операционный менеджмент. Принципы и практика/ Пер. с англ. – СПб: Питер, 2001. – 320 с.
51. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основи менеджменту. Пер. с англ. – М.: Дело, 1992. – 788 с.
52. Омельяненко Т.В., Задорожна Н.В. Операційний менеджмент: Навчально- методичний посібник для самост. вивчення диск. – К.: КНЕУ, 2005. – 235 с.
53. Ильдеменов С.В., Ильдеменов А.С., Лобов С.В. Операционный менеджмент: Учебник. _ М.: Инфра-М, 2005. – 337 с. (Учебники для программы МВА).
54. Чейз Р.Б. Джейкобс Ф.Р., Аквилано Н.Д. Производственный и операционный менеджмент, 10-е издание: Пер. с англ. – М.: ИД «Вильямс», 2007. – 1184 с.
55. Бестужева, С.В. Міжнародні економічні відносини [Текст] : навч. посіб./ С. В. Бестужева. – Харків : ХНЕУ, 2009. – 384с.
56. Бочан, І.О. Глобальна економіка [Текст] : підручник / І. О. Бочан, І. Р. Михасюк. – К. : Знання, 2007. – 403 с.
57. Голиков, А.П. Международные экономические термины [Текст]: словар – справочник / А.П. Голиков, А.П. Черномаз. – К.: ЦУЛ. – 2008. – 376 с.
58. Дідківський, М.І. Зовнішньо-економічна діяльність підприємства [Текст]:навч. посіб. / М. І. Дідківський. – К. : Знання, 2006. – 463с.

59. Міжнародна інвестиційна діяльність [Текст]: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц./ за заг. ред. Л.В. Руденко. - К. : КНЕУ, 2008. - 168с.
60. Міжнародна економіка [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. / заред. А.М. Поручника. – К. : КНЕУ, 2005. – 156с.
61. Міжнародна економіка [Текст] : підручник / А. П. Румянцев, Г. Н. Климко, В. В. Рокоча, В. Ю. Шевченко за ред. А.П. Румянцева. – З-те вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2006. – 479с.
62. Міжнародна економіка: підручник/ [Ред. Задоя А. О., Тарсевич В. М.]. -К.: ЦУЛ, 2012.- 416 с.11.Міжнародна економічна діяльність України [Текст] : навч. посіб /С. В. Бестужева. – Х. : ХНЕУ, 2010. – 212 с.
63. Міжнародна торгівля [Текст] : навч. посіб. / за ред.Ю.Г. Козака,Н.С. Логвіновії, О.В. Мірошниченка. – З-е вид., переробл. та доповн. – К.:ЦУЛ, 2009. – 668с.
64. Міжнародні економічні відносини [Текст] : навч. посіб./С. В. Фомішин,Ю. В. Колесник. – Львів : Новий Світ-2000, 2010. – 360 с.
65. Міжнародні стратегії економічного розвитку [Текст]: навч. посіб. / заред.: Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, І.Л. Ліганенко. – 2-ге вид.,переробл. та доповн. – К.: ЦУЛ, 2009. – 356с.
66. Міжнародні фінанси [Текст]: кредитно-модульний курс: навч. посібник /за ред. Козака Ю. Г. Логвінової, Н. С. Барановської М.І. - 4-те вид.,перероб. та доп. – К.: Центр учебової літератури, 2011. – 286 с.
67. Мокій, А. І. Міжнародні організації [Текст]: навч. посібник / А. І. Мокій, Т. П. Яхно, І. К. Бабець. – К.: Центр учебової літератури, 2011. – 279 с.
68. Об'єднана Європа: від мрії до реальності [Текст]: історичні нариси про батьків-засновників Європейського Союзу/ С.В.Віднянський, А.Ю.Мартинов. - 2-е вид., допов. і переробл. - К.: Києво-Могилянськаакадемія, 2011. - 395с.
69. Світова економіка [Текст] : навч. посіб. / Ю. Г. Козак, В. В. Ковалевський, Н. С. Логвінова, А. А. Наумчик за ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, Н.С. Логвіноваої. – К. : ЦНЛ, 2010. – 328с.

70. Семенов, Г.А. Міжнародні економічні відносини: Аналіз стану, реалії і проблеми [Текст]: навч. посіб. / Г. А. Семенов, М. О. Панкова, А. Г. Семенов. – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : ЦНЛ, 2006. – 232с.
71. Солонінко, К.С. Міжнародна економіка [Текст] : навч. посіб. /К. С. Солонінко. – К. : Кондор, 2008. – 382с.
72. Школа, І.М. Міжнародні економічні відносини [Текст] : підручник / І. М. Школа, В. М. Козменко, О. В. Бабінська за ред. І.М. Школи. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Чернівці : Книги-XXI, 2007. – 544с.
73. Кордон М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України : навчальний посібник / М. В. Кордон. – 2-ге вид. – К. : ЦУЛ, 2010. – 172 с.
74. Липов В. В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини : навчально-практичний посібник. Модуль I: Світова система господарювання / В. В. Липов ; Мін-во освіти і науки України. – К. : Професіонал, 2008. – 368 с.
75. Лук'яненко Д. Г. Економічна інтеграція та глобальні проблеми сучасності :навчально-методичний посібник / Д. Г. Лук'яненко. – К. : КНЕУ, 2005. – 206 с.
76. Міжнародна економіка : підручник / Мін-во освіти і науки України, Нац. металургійна академія України ; ред. В. М. Тарасевич. – К. : ЦНЛ, 2006. – 224 с.
77. Шевчук В. О. Міжнародна економіка: теорія і практика : підручник / В. О. Шевчук. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 663с.
78. Ассель Г. Маркетинг: принципы и стратегия: Учеб. для вузов. – М.: ИНФРА – М, 1999. – 804 с.
79. Балабанова Л.В. Маркетинг: Підручник. – Донецьк: РВЦ ДонДУЕТ, 2002 – 562 с.
80. Голубков Е.П. Основы маркетинга: Учебник. – 2-е изд. перераб. и доп. – М: «Финпресс», 2003. – 687 с.
81. Джоббер Д. Принципы и практика маркетинга: Пер. с англ.: Учеб. пос. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2010. – 688 с.

82. Котлер Ф. Основы маркетинга: Пер. с англ. – 2-е авроп. изд. – К.; М.; СПб.; Издательский дом «Вильямс», 2012. – 1056 с.
83. Котлер Ф., Келлер К.Л. Маркетинг менеджмент. – 12-е изд. – СПб.: Питер.- 2006. – 816 с.
84. Котлер Ф., Армстронг Г., Сондерс Д. и др. Основы маркетинга. – 2-е европ. изд.. – М.; СПб.; К.: Издательский дом «Вильямс», 2012. – 944 с.
85. Маркетинг: бакалаврський курс: Навчальний посібник / За заг. редакцією д.е.н., проф. С.М.Ілляшенка. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. 976 с.
86. Маркетинг: Підручник / А. Ф. Павленко, І. Л. Решетникова, А. В. Войчак та ін. – К.: КНЕУ, 2008. – 600 с.
87. Старостіна А.О., Черваньов Д.М., Зозульов О.В. Маркетинг: Навч. посіб. – К.: Знання – Прес, 2002. – 191 с.
88. Гаджинский А.М. Логистика: Учебник для студентов высших учебных заведений. - М: Издательско-торговая компания «Дашков и КО», 2006. – 432 с.
89. Гаджинский А.М. Практикум по логистике – М.: Издательско-торговая компания «Дашков и КО», 2006. - 260с.
90. Крикавський Є. В. Логістика. Основи теорії: Підручник. — Л.: Видво “Львів. політехніка”, 2004. — 416 с.
91. Крикавський Є. Логістика. Для економістів: Підручник. — Л.: Видво НУ “Львів. політехніка”, 2004. — 44 8 с.
92. Крикавський Є. В., Чухрай Н.І., Чорнописька Н.В. Логістика: Компендіум та практикум. Навч. посіб. — К., Кондор, 2006. — 340 с.
93. Логистика: Учебник / Под ред. Б.А. Аникина – М.: Инфра М, 2000.
94. Марченко С.М. Задачник з логістики. – К.: МАУП, 2006. – 68 с.
95. Неруш Ю. М. Логистика: Учебник для вузов. — 2-е изд., перераб. И доп. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000. — 390 с.
96. Пономарьова Ю. В. Логістика: Навч. посіб. — К.: Центр навч. літ., 2005. — 328 с.

97. Практикум по логистике: Учеб. Пособие / Под ред. Б.А. Аникина – М.: Инфра М, 2008. – 276 с.
98. Альбеков А. У. Логистика коммерции: Учеб. пособие / А. У. Альбеков, В. П. Федько, О. А. Митько. — Ростов-н/Д: Феникс, 2001. — 512 с.
99. Васелевський М., Патора Р. Інформація та кадри в логістичних системах. — Л.: Вид-во “Львів. політехніка”, 2001. — 272 с.
100. Василенко В. О., Ткаченко Т. І. Виробничий (операційний) менеджмент: Навч. посіб. — К.: ЦУЛ, 2003. — 532 с.
101. Гордон М. П., Карнаухов С. Б. Логистика товародвижения. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Центр экон. и маркетинга, 2001. — 196 с.
102. Інфраструктура товарного ринку: Навч. посіб./ За ред. І. В. Сороки — К.: Студцентр, 2002. — 608 с.
103. Кириченко О. А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб. — 3-те вид., переробл. і допов. — К.: Знання-прес, 2002. — 384 с.44
104. Костяев Р. Бизнес в интернете: финансы, маркетинг, планирование. — СПб.: БХВ-Петербург, 2002. — 656 с.
105. Крикавський Є., Чухрай Н. Промисловий маркетинг: Підручник. — Л.: Вид-во “Львів. політехніка”, 2001. — 430 с.
106. Логистика, эффективность и риски внешнеэкономических операций / К. В. Захаров, А. В. Цыганкова, В. П. Бочарников, А. К. Захаров. — К.: ИНЭКС, 2001. — 385 с.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерій оцінювання вступних випробувань регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.